2

PSİKOLOJİ · 2. ÜNİTE · 2. konu

Gelişim Dönemleri

Kırk günde yürüyüp konuşan bir bebek yalnızca destanlarda mı olur?

Destanlar dönemleri olağanüstü anlatır

Dönem	Destandaki karşılığı
Bebeklik	Oğuz Kağan kırk günde yürür
Çocukluk	Boğayı yenen çocuk Boğaç adını alır
Ergenlik	Manas obasını savunur
Yetişkinlik	Boğaç Han adil bir beye dönüşür
Yaşlılık	Dede Korkut akıl verir

felsefesinifi.com

Jung: Kahraman ve bilge her kültürde karşımıza çıkar

Arketip

Carl Gustav Jung'a (1875-1961) göre kültürlerde tekrar eden kahraman ve bilge gibi ortak figürlerdir.

Kahraman cesareti ve mücadeleyi, bilge deneyimi ve yol göstermeyi temsil eder.

felsefesinifi.com

Bir sporcuda birçok gelişim alanı aynı anda işler

Örnek

Genç basketbolcu maçta hızlı karar veriyor, boyu uzayıp kasları güçleniyor, başarıyla öz güven kazanıp başarısızlıkta tedirgin oluyor.

Bilişsel, fiziksel ve duygusal gelişim aynı sahnede.

felsefesinifi.com

Beş gelişim alanı

Alan	Örnek davranış
Fiziksel	Koşmak, kalem tutmak, bisiklet sürmek
Bilişsel	Yapboz, neden-sonuç kurmak, plan yapmak
Duygusal	Sevinçle gülmek, stresle başa çıkmak
Sosyal	Grupta çalışmak, çatışma çözmek
Ahlaki	Yalan söylememek, sözünü tutmak

felsefesinifi.com

Hayat yedi döneme ayrılır

Evre	Dönemler ve yaşlar
Çocukluk	Bebeklik (0-2), ilk çocukluk (2-6), orta ve son çocukluk (6-11)
Ergenlik	Ergenlik (11-20)
Yetişkinlik	İlk (20-45), orta (45-65), ileri yetişkinlik (65 ve üzeri)

felsefesinifi.com

Bebeklik gelişimin en hızlı olduğu dönemdir

Bebeklik (0-2 yaş): Reflekslerle başlayan hayat iki yılda yürüyüp konuşmaya varır.

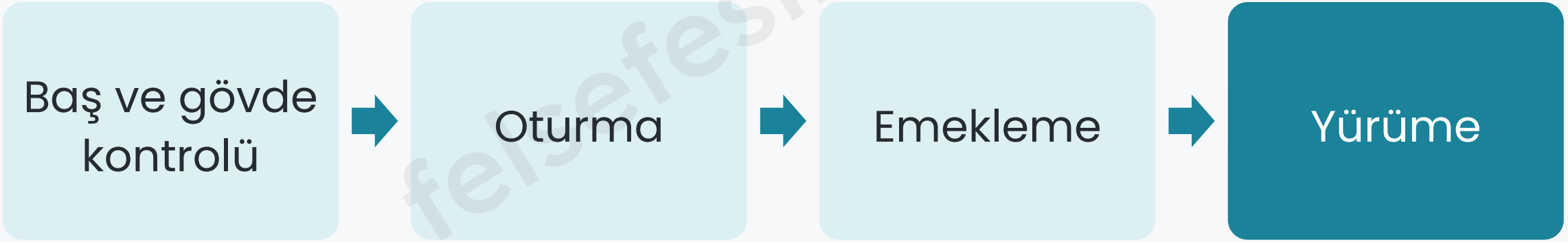

felsefesinifi.com

Dil adım adım gelişir

İstemsiz sesler, hece tekrarları → 1 yaş civarı: ilk anlamlı sözcük → 18. aydan sonra hızlı sözcük artışı → 2 yaşa doğru iki kelimelik cümle

Bebek nesne kalıcılığını kavrar; ebeveynle kurduğu güvenli bağ sonraki ilişkilerin temelidir.

felsefesinifi.com

Çocukluk dönemleri okula hazırlar ve okulda geçer

İlk çocukluk

2-6 yaş. Öz bakım, koşma ve zıplama, harf ve sayılar, hayalî oyunlar

sonra

Orta ve son çocukluk

6-11 yaş. Okuma, yazma, matematik, mantıksal düşünme, empati, öz denetim

felsefesinifi.com

Ergenlikte beden hızla değişir

Ergenlik dönemi 11-20 yaşları arasını kapsar.

Büyüme atılımı kızlarda 10-14, erkeklerde 12-16 yaşlarında görülür.

Hormon üretimi artar, boy ve kilo hızla değişir, üreme organları olgunlaşır.

felsefesinifi.com

Ergenlikte zihin ve ilişkiler de değişir

Alan	Görülenler
Bilişsel	Soyut düşünme, mantıksal çıkarım yapma
Kimlik	Kimlik keşfi: değerler, inançlar ve meslek hedefleri sorgulanır
Sosyal	Akranlarla daha çok zaman, arkadaşlık ön planda

felsefesinifi.com

Kimlik keşfi: Ben neye inanıyorum, ne istiyorum?

Örnek

On yedi yaşındaki Melis, ailesinin uygun gördüğü meslekle kendi ilgi alanı arasında gidip geliyor; hafta sonlarını giderek daha çok arkadaşlarıyla geçiriyor.

> Değerleri ve hedefleri sorgulamak, akranlara yönelmek ergenliğin parçasıdır.

felsefesinifi.com

Yetişkinlikte sorumluluk, sonra rehberlik öne çıkar

İlk yetişkinlik (20-45)

Fiziksel sağlık zirvede; meslek, evlilik, aile, finansal bilinç

sonra

Orta yetişkinlik (45-65)

Saçlar ağarır, görme zayıflar; rehberlik, üretkenlik, toplumsal sorumluluk

felsefesinifi.com

İleri yetişkinlik pasif bir gerileme dönemi değildir

Zayıflayabilen

Duyu organları, kısa süreli bellek

ama

Korunan ve gelişen

Bilgelik, deneyim aktarımı, gönüllülük, yeni hobiler

İleri yetişkinlik (65 ve üzeri) hayatı anlamlandırma dönemidir.

felsefesinifi.com

Düşün

Bebeklikten ileri yetişkinliğe kadar hangi dönem bir insanın hayatında en belirleyici rolü oynar? Neden?

felsefesinifi.com

